

Nr 213.

Ankom till riksdagens kansli den 7 juni 1918 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfälligt lönereglerting för tjänstemän vid statens järnvägar m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(4:e avd.)

I en till riksdagen den 29 april 1918 avlåten, till statsutskottet remitterad proposition, nr 381, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag föreslagit riksdagen att *dels* godkänna det vid statsrådsprotokollet fogade förslag till förnyat avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens järnvägar; *dels ock* medgiva, att Kungl. Maj:t må, i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet angivna grunder, utfärda nödiga bestämmelser i fråga om övergång på ny stat för den personal, som antagits i ordinarie tjänst före den nya lönestatens trädande i kraft.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

I sammanhang härmed har utskottet till behandling förehaft följande i ämnet väckta motioner, nämligen inom första kammaren nr 202 av herr *W. Gullberg* m. fl. och nr 204 av herr *F. Berglund* m. fl. samt inom andra kammaren nr 445 av herr *H. Leo* m. fl., nr 446 av herr *E. Röing* m. fl., nr 450 av herrar *E. Hage* och *A. J.*

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 6 saml. 101 häft. (Nr 213.) 1

Bärg i Katrineholm, nr 451 av herr *A. J. Bärg* i Katrineholm m. fl.; nr 453 av herr *S. Lübeck*, nr 457 av herrar *C. Lovén* och *H. Bäcklund*, nr 458 av herr *E. Andersson* i Stockholm, nr 459 av herr *H. Bäcklund* m. fl. och nr 460 av herrar *A. Anderson* i Råstock och *C. Jansson* i Edsbacken.

I sina berörda motioner hava herrar *Gullberg* m. fl. och *E. Röing* m. fl. sammanstående hemställt, att riksdagen måtte besluta införandet i avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar av ett stadgande, under punkt 3:o) i § 4, av följande lydelse:

»Tjänstemän av lägre grad, som befordras till befattning såsom tjänsteman av högre grad, må i avseende å begynnelseavlöning och avlöningsförhöjning såsom tjänsteman av högre grad tillgodoräkna sig hälften av den tjänstetid, under vilken han innehaft annan ordinarie anställning vid statens järnvägar.»

Likaledes hava herrar *Berglund* m. fl. och *Leo* m. fl. sammanstående hemställt,

att begynnelsearvodet för lokomotivmästare fastställas till 3,000 kronor och stigande vart 3:dje år till respektive 3,300, 3,600 och 3,900 såsom högsta arvode efter 9 år;

att lokomotivmästare, som för närvarande anses såsom tjänsteman av lägre grad, måtte uppflyttas till tjänstemannabefattning av högre grad;

att lokomotivförare uppflyttas i samma lönegrupp som verkstadsmästare;

att lokomotiveldare uppflyttas i samma lönegrupp som reparatör m. fl., samt att arvodet för denna grupp fastställas till 1,600, 1,750, 1,900, 2,100 kronor;

att § 1 mom. 6 erhåller följande lydelse:

»Arvode, med undantag av det till generaldirektören, till överdirektör, till överingenjör, till järnvägsfullmäktig och till överrevisor utgående, som överstiger 3,900 kronor, fördelas till två tredjedelar i lön och en tredjedel i tjänstgöringspenningar. Av arvode till belopp av 3,900 kr. och därunder intill 3,000 kronor utgöra tre fjärdedelar lön och en fjärdedel tjänstgöringspenningar samt av arvode å 3,000 kronor och därunder fyra femtedelar lön och en femtedel tjänstgöringspengar»;

att § 4 mom. 3 första stycket må erhålla följande lydelse:

»En var tjänsteman, som befordras eller i annan ordning förflyttas från en befattning till annan, erhåller i den nya befattningen såsom begynnelsearvode minst det arvode, som motsvaras i förutvarande befattning uppuren lön jämte den ersättning han uppbar för bestridande av tjänst i den vid befordran erhållna befattningen»;

att ett tillägg till § 4 mom. 3 göres av följande lydelse:

»Tjänsteman må för uppflyttning i högre lönegrad än den lägsta tillgodoräkna sig, ej mindre sina intjänade tjänsteår som ordinarie, än även sådan tjänstetid såsom extra ordinarie tjänsteman efter fyllda 21 år, som överstiger tre kalenderår, häruti jämväl inräknad sådan tjänstetid, som enligt gällande bestämmelser tillgodoräknats för beräkning av avlöningsförhöjning såsom extra ordinarie»;

att i § 7 mom. 1 tredje stycket efter orden »ersättning för bostad och bränsle» införs orden »och för förlorade lokomotivtjänstpengar»;

att tjänsteman av lägre grad erhåller under de första 10 ordinarie tjänsteåren 20 avdragsfria permissionsdagar per år för enskilda angelägenheter skötande, och därefter 30 sådana dagar;

att löneregleringen må träda i tillämpning från och med 1 januari 1918.

Herrar *Hage* och *Bärg* hava i den av dem gemensamt väckta motionen hemställt, att riksdagen, med avslag på vad Kungl. Maj:t i denna punkt föreslagit, måtte besluta, att § 12 i förslag till förnyat avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens järnvägar skall erhålla följande ändrade lydelse:

»Dyrortstillägg — — — — — Värtan.

Kallortstillägg utgår:

för samtliga tjänstemän å bandelen från Bräcke till och med Långsele, jämte bilinjen Långsele—Sollefteå, samt linjen från och med Järpen till Bräcke samt från och med Lit till Östersund med tio kr. i månaden;

för samtliga tjänstemän å bandelarna från Långsele till och med Jörn jämte bilinjerna Mellansel—Örnsköldsvik, Vännäs—Umeå och Bastuträsk—Skellefteå—Kallholmen, från Järpen till och med Duved samt från Lit till och med Volgsjön med bilinjerna Jämtlands Sikås—Hammerdal och Ulriksfors—Strömsund med tjugo kronor i månaden;

för samtliga tjänstemän å bandelarna från Duved till Riksgränsen bortom Storlien, från Jörn till och med Haparanda jämte bilinjen Älvsby—Piteå, från Luleå till och med Polcirkeln samt från Karungi till och med Övertorneå med trettio kronor i månaden;

för samtliga tjänstemän å bandelen från Polcirkeln till och med Gällivare jämte bilinjerna Gällivare—MalMBERGET, Gällivare—Koskullskulle och Gällivare—Porjus med fyratio kronor i månaden;

för samtliga tjänstemän å bandelen från Gällivare till och med Riksgränsen, med undantag av tjänstemän tillhörande banavdelningen och maskinavdelningens ledningspersonal å banlinjen Abisko—Riksgränsen, med fyratiofem kronor i månaden;

samt för nyssnämnda tjänstemän vid banavdelningen och maskinavdelningens ledningspersonal med femtiofem kronor i månaden.»

I den av herr *Bärg* m. fl. väckta motionen, nr 451, har hemställts, att riksdagen med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 381 måtte

dels besluta i motionen närlagd bilaga föreslagna ändringar i §§ 2, 4 och 14 i det förslag till förnyade avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar, vilket såsom bilaga åtföljer propositionen,

dels besluta, att det nya avlöningsreglementet må träda i kraft den 1 januari 1918, vid vilken tid avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar av den 30 juni 1916 med däri sedermera vidtagna ändringar skall upphöra att vara gällande,

dels ock antaga såsom övergångsbestämmelse till det nya avlöningsreglementet en föreskrift av följande innehåll:

»De nya avlöningsbestämmelserna skola omedelbart efter deras trädande i kraft varda i sin helhet gällande för samtliga ordinarie befattningshavare, såsom om bestämmelserna varit tillämpade under vars och ens hela ordinarie tjänstetid.

Tjänsteman må därvid för uppflyttning i högre lönegrad än den lägsta tillgodoräkna sig ej mindre sina intjänade tjänsteår som ordinarie än även sådan tjänstetid såsom extra ordinarie tjänsteman efter fyllda 21 år, som överstiger 3 kalenderår, häruti jämväl inberäknat sådan tjänstetid, som enligt gällande bestämmelser tillgodoräknas för beräkning av avlöningsförhöjning såsom extra ordinarie.

Ingen skall i samband med nu ifrågavarande lönereglerying lida nedsättning i sina totala löneinkomster, ägande Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifterna i detta hänseende.»

Berörda, motionen vidfogade bilaga är av följande innehåll:

§ 2.

1:o. Till annan tjänsteman i styrelsen _____
_____ kvinnlig kontorsskrivare.

	Begynnelsearvode	Arvode efter			
		3 år	6 år	9 år	12 år
<i>Tjänstemän av lägre grad:</i>					
Manligt kontorsbiträde	1,525	1,600	1,700	1,800	2,100
Vaktmästare	1,450	1,525	1,600	1,700	1,800
Kvinnligt kontorsbiträde	1,450	1,525	1,600	1,700	1,800

1:o. Tjänsteman — — — — — tjänstgör.
 2:o. Tjänsteman vid distrikten — — — — —
 verkstadsmästare.

	Begynnelsearvode	Arvode efter			
		3 år	6 år	9 år	12 år
Stationsmästare å 5:e klass station	2,100	2,400	2,700	—	—
Överbanmästare	1,800	2,100	2,400	2,700	—
Lokomotivförare					
Maskinist					
Banmästare av 1:a klass					
Trädgårdsmästare					
Förrådsmästare	1,800	2,100	2,400	—	—
Stationsmästare å 6:e klass station					
Bangårdsmästare					
Tågmästare					
Verkstadsförman					
Ledningsförman	1,600	1,700	1,800	2,100	—
Förste kontorsbiträde					
Banmästare av 2:a klass					
Reparatör					
Vagnförman					
Stallförman	1,525	1,600	1,700	1,800	2,100
Stationsmästare å 7:e klass station					
Konduktör					
Manligt kontorsbiträde					
Stationsförman					
Portvakt vid 1:a klass station eller vid verkstad	1,525	1,600	1,700	1,800	1,950
Banvaktsförman					
Trädgårdsförman					
Förrådsförman					
Lokomotiveldare					
Vagnskötare	1,450	1,525	1,600	1,700	1,800
Maskin- och vagnskötare					
Underreparatör					
Kvinnligt kontorsbiträde					
Vaktmästare					
Banvakt	1,450	1,525	1,600	1,700	1,800
Vagn- och stallkarlar					
Förrådsvakt					
Ledningsvakt					
Stationskarl					

Anm. 1. — — — — — tjänstgör.
 3:o. Då — — — — — beting.

§ 4.

1:o. Tjänsteman — — — — — uppnåts.

2:o. Arvodesförhöjning tillträdades endast den 1 januari.

Tjänsteman må för uppflyttning i högre lönegrad än den lägsta tillgodoräkna sig sådan tjänstetid såsom extra ordinarie tjänsteman efter fyllda 21 år som överstiger 3 kalenderår, häruti jämväl inräknat sådan tjänstetid, som enligt gällande bestämmelser tillgodoräknas för beräkning av avlöningsförhöjning såsom extra ordinarie.

Vid beräkning av antalet tjänstear skall halft år och därutöver räknas såsom helt år, men mindre än halvt år däremot ej medräknas.

I övrigt — — — — — avgår.

3:o. En var tjänsteman, som befordrats från en befattning till en annan tillträder i den nya befattningen det arvode, som närmast överstiger det arvode han från tiden för befordran varit berättigad uppbära i den befattning, varifrån befordran skett.

Därjämte äger tjänsteman, såvida han icke redan samtidigt med befordran intjänat arvodesförhöjning genom ålderstillägg i vid befordringen innehavd tjänst, att i fråga om arvodesförhöjning i den nya tjänsten räkna sig tillgodo den tid intill 3 kalenderår, varunder han innehavt det arvodesbelopp, som är närmast lägre än det arvodesbelopp befordringen för honom medfört.

Därest tjänsteman efter egen ansökan förflyttas till befattning med lägre arvode äger han icke bekomma mer än det högsta för sistnämnda befattning förekommande arvode.

Tjänsteman av lägre grad, som konstituerats till tjänsteman av högre grad må i avseende å begynnelseavlönning och arvodesförhöjning i den nya befattningen tillgodoräkna sig hälften av den tjänstetid, under vilken han innehavt ordinarie anställning vid statens järnvägar.

§ 14.

1:o. Tjänsteman å — — — — — andra maskinist.

	Begynnelsearvode	Arvode efter			
		3 år	6 år	9 år	12 år
<i>Tjänsteman av lägre grad:</i>					
3:e styrman	1,800	2,100	2,400	—	—
3:e maskinist					
Maskinskötare	1,525	1,600	1,700	1,800	1,900
Förhandseldare	1,450	1,525	1,600	1,700	1,800
Rorgångare					
Timmerman	1,375	1,450	1,525	1,625	1,725
Eldare					
Matros	1,300	1,375	1,450	1,550	1,650

Herr *Lübeck* har i sin motion hemställt, att riksdagen ville, i avvaktan på en förnyad, möjligast skyndsam reglering av de tekniska verkens löneförhållanden i vad angår mera kvalificerade befattningar, vidtaga följande ändringar i Kungl. Maj:ts proposition nr 381:

1) Arvode till överdirektör och överingenjör skall utgå med 14,000 kronor årligen.

2) Byrådirektör uppflyttas i en ny lönegrupp med arvode 6,000—6,900 kronor.

3) Byråingenjör av 1 klass uppflyttas i byrådirektörs lönegrupp med arvode 5,400—6,300 kronor.

4) Byråingenjörer av 2 klass uppflyttas i byråingenjörers av 1 klass lönegrupp med arvode 4,800—5,700 kronor.

Herrar *Lovén* och *Bäcklund* hava i motionen nr 457 hemställt, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 381, vid antagande av förnyat avlösningsreglemente för tjänstemän vid statens järnvägar, måtte besluta att bibehålla nu gällande reglementes § 1 mom. 6 oförändrat.

Herr *E. Andersson* har i den av honom väckta motionen, nr 458, hemställt, att riksdagen måtte besluta sådan ändring av det i Kungl. Maj:ts proposition föreslagna avlösningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar, att förrådsförman uppflyttas i samma lönegrupp som banmästare av 2:dra klass m. fl.

I den av herr *Bäcklund m. fl.* väckta motionen har hemställts, att riksdagen måtte besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts proposition nr 381, att § 5 mom. 1 måtte erhålla följande ändrade lydelse:

›1:o) Fullt arvode må — — — — —
 samt till tjänstemän av lägre grad under följande dagar per kalenderår:
 intill fyllda fyrtio år tjugn dagar, efter fyllda fyrtio år tjugufem dagar
 och efter fyllda femtio år trettio dagar: — — — — —
 — — — — — sabbatsvila.›

Herrar *A. Anderson* och *Jansson* hava hemställt, att riksdagen måtte besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts proposition nr 381,

att banmästare å baningenjörsexpedition och överbanmästare, som förestå de mera maktpåliggande avdelningarna, berörande större stationer, likställas med lokomotivmästare och benämnas överbanmästare av 1:a klass;

att nuvarande överbanmästare med linjetjänst å övriga avdelningar likställas med vagnmästare och benämnas överbanmästare av 2:a klass;

att banmästare av 1:a klass uppflyttas i samma grupp som lokomotivförare; samt slutligen

att banmästare av 2:a klass uppflyttas i samma grupp som trädgårdsmästare, i samband varmed dessa befattningshavare, förutom befattning som närmaste män till överbanmästare, även i vissa fall kunna förordnas såsom föreståndare för vissa lindrigare banmästaravdelningar.

Beträffande vad motionärerna anfört till stöd för de av dem gjorda framställningarna får utskottet hänvisa till motionerna.

*Utskottets
yttrande.*

Då utskottet till behandling samtidigt med förevarande proposition angående tillfällig löneroglering vid statens järnvägar upptagit Kungl. Maj:ts propositioner nr 382, 383 och 384 ang. tillfällig löneroglering för tjänstemän vid postverket, telegrafverket och statens vattenfallsverk, har utskottet först velat yttra sig angående vissa för samtliga ifrågavarande lönerogleringar gemensamma frågor.

Utskottet har icke kunnat undgå att hysa en viss betänksamhet mot att under nuvarande förhållanden tillstyrka genomförande av en löneroglering för den stora personalen vid statens till civildepartementet hörande affärsdrivande verk. Med hänsyn till svårigheterna för affärsverken att på ett tillfredsställande sätt fylla sitt personalbehov och då det huvudsakligen gäller att uppbringa löneförmånerna till den nivå, som betingas av prisstegringen från tiden för de nuvarande lönerogleringarnas genomförande till tiden närmast före krigsutbrottet samt det nu endast är fråga om en provisorisk reglering, som ej får tillmätas prejudicerande innebörd i avseende å befattningshavare i statens verk i allmänhet, har utskottet likväl funnit sig böra tillstyrka, att tillfällig löneroglering för affärsverken nu genomföres.

Departementschefen har i korthet vidrört frågan om tjänstekategoriernas lämpliga placering å löneskalan samt härvid uttalat bland annat, att denna fråga snarast bör underkastas förnyad utredning. Jämväl motionsledes har detta spörsmål blivit bragt på tal. Även om de härutinnan framställda förslagen i viss mån synts utskottet äga fog för sig, har dock utskottet icke kunnat biträda desamma, enär den kort tillmätta tiden för behandlingen av propositionerna ifråga icke medgivit utskottet att närmare intränga i detta invecklade ämne. I likhet med departementschefen finner emellertid utskottet frågan vara värd en ingående prövning vid den i utsikt ställda fortsatta utredningen för åstadkom-

mande av en definitiv löneroglering för affärsverken, vilken enligt utskottets uppfattning bör äga rum så snart sig göra låter.

Tidpunkten för ikraftträdandet av löneförbättringen har av Kungl. Maj:t föreslagits till den 1 januari 1919. Motionsvis har beträffande samtliga ifrågavarande verk föreslagits, att lönerogleringen måtte få räknas till godo från och med innevarande års början. Utöver vad departementschefen anført såsom skäl för fastställandet av förstberörda begynnelsestermin vill utskottet erinra därom, att genom det förhöjda krigstidstillägg, som för innevarande år beviljats, en väsentlig förbättring i avlöningsförhållandena under detta år beretts ifrågavarande verks personal. Med hänsyn jämväl härtill har utskottet funnit sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag.

Vad särskilt angår den av Kungl. Maj:t föreslagna lönerogleringen vid statens järnvägar framgå höjningarna av avlöningsbeloppen i huvudsak av vidfogade bilaga 1. Kostnaden för löneförbättringen har med utgångspunkt från personalantalet under år 1918 av 1915 års lönekommission, vars förslag i ämnet i allt väsentligt följts i den föreliggande propositionen, beräknats till 5,780,000 kronor utöver den kostnad, som skulle utgå vid tillämpning av grunderna för det för år 1918 beviljade tillfälliga lönetillägget till de lägst avlönade personalgrupperna vid statens järnvägar.

Den i den föreliggande propositionen föreslagna utsträckningen av rätten att tilldela tjänstemännen såväl i styrelsen som vid distrikten bostad in natura har synts utskottet vara av beskaffenhet att icke böra genomföras i sammanhang med den nu förevarande provisoriska lönerogleringen. Utskottet har fördenskull ansett, att i § 9 mom. 1 icke bör upptagas någon annan i paragrafen förut ej upptagen grupp tjänstehavare än signalingenjör, vilken befattning inrättats genom beslut av innevarande riksdag.

I fråga om kallortstilläggen hava i den av herrar Hage och Berg väckta motionen, II: 450, föreslagits vissa höjningar utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit. I denna fråga har utskottet funnit sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag, men håller före, att detta spörsmål bör göras till föremål för närmare prövning vid den blivande utredningen för åstadkommande av en definitiv löneroglering vid statens järnvägar. Enahanda ståndpunkt

har utskottet funnit sig böra intaga beträffande de i motionerna I: 202, I: 204, II: 445, II: 446 och II: 451 berörda frågorna rörande tillgodoräkandet i lönehänseende av tjänstgöring i befattning av lägre grad efter befordran till tjänst av högre grad.

Arvode till belopp av 2,100 kronor och därunder fördelas för närvarande till $\frac{4}{5}$ i lön och $\frac{1}{5}$ i tjänstgöringspenningar. I propositionen har föreslagits, att proportionen skulle ändras till $\frac{3}{4}$ och $\frac{1}{4}$, detta med hänsyn till motsvarande förhållanden inom övriga affärsverk. I motionerna I: 204, II: 445, II: 457 har yrkats bibehållande av den hittillsvarande fördelningen. Med hänsyn till att det nu endast gäller en provisorisk lönereglering, har utskottet icke funnit det föreligga tillräckliga skäl att för närvarande vidtaga en ändring i de nu gällande bestämmelserna i förevarande hänseende.

Förslaget om rätt för Kungl. Maj:t att för bibehållande i tjänst av särskild kvalificerad person tilldela befattningshavare högre arvode än det, vartill han skulle varit berättigad, dock icke högre än det för befattningen bestämda slutarvodet, torde få anses såsom en konsekvens av den redan Kungl. Maj:t givna rätten att vid nyanställning i statens järnvägars tjänst dispensera från bestämmelserna angående ålderstilläggsberäkning. Utskottet vill emellertid betona, att den sålunda föreslagna utvidgningen av Kungl. Maj:ts ifrågavarande befogenhet bör tagas i anspråk med största varsamhet samt endast då det gäller för statens järnvägar svårersättlig arbetskraft och i sådana undantagsfall, då det är otvivelaktigt, att utan löneförhöjning den ifrågavarande befattningshavaren skulle komma att lämna statstjänsten.

I motionerna I: 204, II: 445 och II: 459 hava framlagts förslag angående ökad semesterledighet för befattningshavare av lägre grad, varvid ifrågasatts, att semesterns längd skulle sättas i visst förhållande till tjänst- eller levnadsåren. Även om utskottet finner åtskilligt tala för en dylik anordning, har utskottet icke ansett sig i nu förevarande sammanhang kunna tillstyrka bifall till ifrågavarande förslag, men förutsätter utskottet, att denna fråga upptages till behandling vid utredningen för den definitiva löneregleringens genomförande.

I samband med spørsmålet om semesterledigheten torde böra ses de av herrar Berglund m. fl. och Leo m. fl. väckta motionerna, i vad desamma avse, att lokomotivmästare skulle erhålla tjänsteställning såsom tjänsteman av högre grad. Förlängning av den avdragsfria ledigheten skulle nämligen vara den huvudsakliga fördelen med den ifrågasatta

uppflyttningen. Det vill synas utskottet, att kravet på förbättrade semesterförmåner för lokomotivmästarna üger visst berättigande, men har utskottet beträffande lämpligaste utvägen för vinnande av detta syfte icke nu kunnat intaga bestämd ställning.

Vad slutligen angår själva arvodena, jämväl i avseende å ålders-tilläggen, har utskottet i frågans nuvarande läge funnit sig icke kunna i anledning av de väckta motionerna förorda någon ändring i Kungl. Maj:ts förslag. Även en mindre rubbning i detta kan nämligen medföra konsekvenser, ej blott för löneregleringen vid statens järnvägar, utan även för avlöningsförhållandena vid de andra kommunikationsverken, vilka utskottet saknar möjlighet att överskåda. Utskottet vill emellertid beträffande såväl arvodena som övriga i motionsväg framförda detaljspörsmål, på vilka utskottet ej närmare ingått, framhålla, att de uppslag, som i motionerna framkommit, böra tagas under omprövning vid utredningen för den definitiva löneregleringen för statens järnvägar.

Mot den föreliggande propositionen, i vad densamma ovan ej blivit vidrörd, har utskottet ej funnit anledning till annan erinran, än att jämlikt riksdagens på grund av Kungl. Maj:ts proposition nr 150 fattade beslut antalet byråingenjörer av 1:a klass bör nedsättas till 14 samt antalet byråassistenter minskas till 19.

Utskottet, som i vidfogade förslag till nytt avlöningsreglemente för statens järnvägar vidtagit de jämkningar, vilka betingas av de ovan angivna avvikelserna från Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

a) att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition ävensom herrar Berglunds m. fl. och Leos m. fl. samt Lovéns och Bäcklunds ovanberörda motioner, må godkänna det vid detta utlåtande fogade förslag till förnyat avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens järnvägar (bil. 2);

b) att riksdagen må medgiva, att Kungl. Maj:t må, i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet över civilärenden den 29 april 1918 angivna grunder, utfärda nödiga bestämmelser i fråga om övergång på ny stat för den personal, som antagits i ordinarie tjänst före den nya lönestatens trä-dande i kraft;

c) att ovanberörda av herrar Gullberg m. fl. Röing m. fl., Hage och Bärge i Katrineholm, Bärge i Katrineholm m. fl., Lübeck, Andersson i Stockholm, Bäcklund m. fl. samt Anderson i Råstock och Jansson i Edsbäcken väckta motioner må anses besvarade med vad utskottet ovan anfört och hemställt.

Stockholm den 7 juni 1918.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, G. M. H. Ekelund, J. Nilsson, H. F. Lamm, O. Bergqvist, C. G. Ekman, H. G. W. Wrangel, J. L. Widell, A. Pers, greve N. F. Posse, C. A. Stålberg* och *C. I. Asplund* samt

från andra kammaren herrar *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *J. Olofsson* i Digernäs, *N. A. Nilsson* i Kabbarp, *A. Anderson* i Råstock, *C. Persson* i Stallerhult, *J. Jönsson* i Revinge, *G. Odqvist, C. R. Jansson* i Falun, *W. Bäckström, A. J. Andersson* i Gävle, *O. Nilsson* i Örebro och *J. Erlansson*.

Reservation

av herrar *C. I. Asplund, J. Olofsson* i Digernäs, *A. Andersson* i Råstock, *C. R. Jansson* i Falun, *W. Bäckström, A. J. Anderson* i Gävle och *O. Nilsson* i Örebro, vilka ansett, att utskottet bort hemställa, att den tillfälliga löneregleringen måtte träda i kraft fr. o. m. den 1 juli 1918.

BII. I.

Nuvarande och föreslagna avlöningsbelopp vid statens järnvägar.

Sammanlagda beloppet av arvode, ersättning för bostad och bränsle samt, i förekommande fall, dyrortstillägg, *dels* å ort med 20 procent inkvarteringsersättning och *dels* å ort med 40 procent inkvarteringsersättning jämte dyrortstillägg. (Summorna inom parentes beteckna avlöningens sammanlagda belopp med inräknande av vid 1917 års riksdag beviljade tillfälligt lönetillägg samt, i förekommande fall, tillfälligt tillägg till ersättningen för bostad och bränsle samt till dyrortstillägg.)

Befattning	Nuvarande avlöningsbelopp				Föreslaget avlöningsbelopp			
	Billigaste ort		Dyraste ort		Billigaste ort		Dyraste ort	
	Begyn- nelse- avlö- ning	Slut- avlö- ning	Begyn- nelse- avlö- ning	Slut- avlö- ning	Begyn- nelse- avlö- ning	Slut- avlö- ning	Begyn- nelse- avlö- ning	Slut- avlö- ning
<i>Järnvägsstyrelsen.</i>								
Byråchef	—	—	7,800 (7,900)	8,700 (8,800)	—	—	9,000	9,900
Förste byrådirektör								
Byrådirektör								
Ombudsman								
Överkontrollör	—	—	6,600 (6,700)	7,500 (7,600)	—	—	7,560	8,700
Arkitekt								
Överinspektör								
Sekreterare								
Kamrer och föreståndare för kam- markontoret								
Förste aktuarie och föreståndare för statistiska kontoret								
Milkontrollör och föreståndare för milkontoret								
Revisor och föreståndare för revi- sionskontoret	—	—	5,700 (5,800)	6,600 (6,700)	—	—	6,720	7,980
Intendent och föreståndare för bil- jett- och blankettkontoret								
Förste kontrollör								
Byråingenjör av 1:a klass								
Lantmätare								
Förrådskontrollör								
Kassör								
Registrator								
Notarie	—	—	4,620	5,700 (5,800)	—	—	5,460	6,400
Aktuarie								
Byråingenjör av 2:a klass								
Kontrollör								
Expeditionsföreståndare	—	—	4,060 (4,400)	5,000 (5,100)	—	—	5,040	6,100
Förste bokhållare								
Underingenjör	—	—	3,360 (3,600)	4,700 (4,800)	—	—	4,200	5,800
Manlig bokhållare	—	—	2,940 (3,180)	4,400 (4,716)	—	—	3,780	5,460
» ritare								
» kontorsskrivare	—	—	2,100 (2,340)	3,550 (3,890)	—	—	2,940	4,800

Befattning	Nuvarande avlöningsbelopp				Föreslaget avlöningsbelopp			
	Billigaste ort		Dyraste ort		Billigaste ort		Dyraste ort	
	Begyn- nelse- avlö- ning	Slut- avlö- ning	Begyn- nelse- avlö- ning	Slut- avlö- ning	Begyn- nelse- avlö- ning	Slut- avlö- ning	Begyn- nelse- avlö- ning	Slut- avlö- ning
Kvinnlig bokhållare	—	—	2,100	2,750	—	—	2,700	3,300
» ritare	}	—	(2,280)	(2,910)	—	—	2,100	2,900
» kontorskrivare			1,480	2,200				
Manligt kontorsbiträde	—	—	1,320	2,160	—	—	1,990	2,830
Vaktmästare	—	—	900 + bostad	1,260 + bostad	—	—	1,375 + bostad	1,750 + bostad
			(1,264 + bostad)	(1,528 + bostad)				
Kvinnligt kontorsbiträde	—	—	1,236	1,600	—	—	1,875	2,250
			(1,564)	(1,936)				
<i>Distrikten och huvudverk- städerna.</i>								
Distriktschef	9,600	9,600	10,000	10,000	10,800	10,800	11,400	11,400
			(10,100)	(10,100)				
Bandirektör	}	7,200	8,280	7,800	8,700	7,920	9,000	9,000
Ma-kindirektör								
Trafikdirektör	}	5,760	6,840	6,600	7,500	6,480	7,560	8,700
(Distriktssekreterare)								
Förrådsintendent	}	5,760	6,840	6,600	7,500	6,480	7,560	8,700
Baningenjör av 1:a klass								
Maskiningenjör av 1:a klass	}	5,400	6,480	6,300	7,200	6,120	7,200	7,140
Trafikinspektör av 1:a klass								
Överinspektor	5,400	6,480	6,300	7,200	6,120	7,200	7,140	8,400
				(7,300)				
Baningenjör av 2:a klass	}	5,040	6,120	5,700	6,600	5,760	6,840	6,720
Telegrafingenjör								
(Signalingenjör)	}	4,680	5,760	5,400	6,300	5,400	6,480	6,300
Maskiningenjör av 2:a klass								
Trafikinspektör av 2:a klass	}	4,680	5,760	5,400	6,300	5,400	6,480	6,300
Distriktskamrer								
Verkstadskamrer	}	4,680	5,760	5,400	6,300	5,400	6,480	6,300
Förrådsförvaltare								
Stationsinspektor å 1:a klass station	4,320	5,400	5,040	6,000	5,040	6,120	5,880	7,100
				(6,100)				
Stationsinspektor å 2:a klass station	4,320	5,400	5,040	6,000	5,040	6,120	5,880	7,100
				(6,100)				
Distriktskassör	3,960	5,040	4,620	5,700	4,680	5,760	5,460	6,400
	(4,140)		(4,836)	(5,800)				
Baninspektor	}	3,960	5,040	4,400	5,300	4,680	5,760	5,460
Maskininspektor								
Elektroingenjör	}	3,960	5,040	4,400	5,300	4,680	5,760	5,460
Byråassistent								
Stationsinspektor å 3:e klass station	3,600	4,680	4,200	5,400	4,320	5,400	5,040	6,100
	(3,800)		(4,440)	(5,460)				

Befattning	Nuvarande avlöningsbelopp				Föreslaget avlöningsbelopp			
	Billigaste ort		Dyraste ort		Billigaste ort		Dyraste ort	
	Begyn- nelse- avlö- ning	Slut- avlö- ning	Begyn- nelse- avlö- ning	Slut- avlö- ning	Begyn- nelse- avlö- ning	Slut- avlö- ning	Begyn- nelse- avlö- ning	Slut- avlö- ning
Konduktör								
Manligt kontorsbiträde	1,080	1,800	1,320	2,160	1,620	2,340	1,990	2,830
Stationsförman	(1,380)	(2,000)	(1,720)	(2,440)				
Portvakt å 1:a klass station eller vid verkstad								
Förrådsförman	1,080	1,656	1,360	2,032	1,620	2,160	1,990	2,620
	(1,380)	(1,876)	(1,720)	(2,296)				
(Banvaktsförman)								
(Trädgårdsförman)								
Lokomotiveldare	1,080	1,656	1,320	1,840	1,620	2,160	1,990	2,620
Vagnskötare	(1,380)	(1,876)	(1,720)	(2,296)				
Maskin- och pannskötare								
Underreparatör								
Kvinnligt kontorsbiträde	1,008	1,368	1 236	1,600	1,530	1,980	1,875	2,250
	(1,248)	(1,568)	(1,564)	(1,936)				
Vaktmästare								
Banvakt								
Vagn- och stallkarl	1,008	1,368	1,236	1,600	1,530	1,980	1,885	2,410
Förrådsvakt	(1,308)	(1,628)	(1,636)	(2,008)				
Ledningsvakt								
Stationskarl								
<i>Tjänstemän å ångfärja.</i>		30 %-ort		35 %-ort		30 %-ort		35 %-ort
Befälhavare	5,400	6,300	5,400	6,300	6,240	7,400	6,480	7,400
	(5,460)	(6,400)	(5,500)	(6,400)				
Förste styrman och reservbefäl- havare	3,120	4,160	3,250	4,200	3,900	5,070	4,050	5,265
	(3,340)	(4,448)	(3,470)	(4,507)				
Övermaskinist								
Andre styrman	2,340	3,400	2,430	3,400	3,120	4,290	3,240	4,300
Andre maskinist	(2,560)	(3,720)	(2,660)	(3,730)				
Tredje styrman	1,560	2,540	1,620	2,340	2,145	2,925	2,228	3,038
Tredje maskinist	(1,802)	(2,560)	(1,873)	(2,660)				
Maskinskötare	1,170	1,730	1,215	1,730	1,755	2,340	1,823	2,430
	(1,500)	(2,036)	(1,560)	(2,083)				
Förhandseldare	1,092	1,550	1,134	1,550	1,658	2,145	1,721	2,228
Rorgångare	(1,422)	(1,802)	(1,479)	(1,873)				
Timmerman								
Eldare	1,014	1,326	1,053	1,370	1,560	1,950	1,620	2,025
	(1,344)	(1,656)	(1,398)	(1,722)				
Matros	936	1,248	972	1,296	1,463	1,853	1,519	1,924
	(1,266)	(1,578)	(1,317)	(1,641)				

Bil. 2.**Förslag**

till

förnyat avlöningsreglemente för tjänstemän vid statens järnvägar.

§ 1.

1:o) Till generaldirektören och chefen för statens järnvägar utgår i årligt arvode 20,000 kronor.

Till en var av de två överdirektörerna och souscheferna, till överingenjören och chefen för statens järnvägsbyggnader samt till överingenjören och chefen för statens järnvägars huvudverkstäder utgå arvoden med 12,000 kronor.

2:o) Generaldirektör är berättigad att från *och med månaden näst efter den, under vilken han uppnått 65 levnadsår, under sin återstående livstid av trafikmedel uppbära en årlig pension av 6,000 kronor. Generaldirektör, som, innan han uppnått 65 levnadsår, antingen på grund av sjukdom eller därigenom, att han efter utgången av den tid, för vilken han förordnats, icke erhåller förnyat förordnande, eller ock eljest utan egen begäran nödgas avgå från sin befattning utan att på grund av tjänstefel hava förverkat densamma, är berättigad att i pension uppbära ett årligt belopp av 6,000 kronor för tiden, intill dess han uppnått 65 års ålder. Skulle generaldirektör före utgången av den tid, erhållet förordnande avser, befinnas vara av sjukdom oförmögen till vidare nöjaktig tjänstgöring, skall han vara underkastad skyldighet att avgå mot åtnjutande av pension enligt nu angivna bestämmelser. Såsom pensionsavgift skall å det för generaldirektör bestämda arvodet eller den honom under tiden, intill dess han uppnått 65 år, tillkommande pension avdragas ett årligt belopp av

360 kronor, som skall inbetalas till den i 19 § av lagen angående rätt till pension för tjänstemän vid statens järnvägar omförmälda fond; skolande ovannämnda pensionsbelopp gäldas efter de i 20 § av samma lag angivna grunder.

Vad sålunda är stadgat om generaldirektör gäller jämväl om överdirektör och överingenjör.

3:o) Övriga vid statens järnvägar anställda tjänstemän tillkommer arvode enligt bestämmelserna i § 2 av detta avlöningsreglemente.

4:o) Till en var av två järnvägsfullmäktige må utgå arvode efter 5,000 kronor för år.

5:o) Till en var av tre överrevisorerna må utgå ett årligt arvode av 2,500 kronor.

6:o) Arvode, med undantag av det till generaldirektören, till överdirektör, till överingenjör, till järnvägsfullmäktig och till överrevisor utgående, som överstiger 3,900 kronor, fördelas till två tredjedelar i lön och en tredjedel i tjänstgöringspenningar. Av arvode till belopp av 3,900 kronor och därunder intill 2,100 kronor utgöra tre fjärdedelar lön och en fjärdedel tjänstgöringspenningar samt av arvode å 2,100 kronor och därunder fyra femtedelar lön och en femtedel tjänstgöringspenningar.

§ 2.

1:o) Till annan *tjänsteman i styrelsen* än generaldirektör, överdirektör och överingenjör utgår avlöning dels såsom arvode och dels, där bostad in natura icke åtnjutes, i form av ersättning för bostad och bränsle, allt enligt följande stat. Där ersättning för bostad och bränsle icke är i staten med visst oföränderligt belopp angiven, utgår samma ersättning med 40 procent av arvodet med den i staten bestämda begränsning. Nämda ersättning anses tillhöra lönen.

	Be- gyn- nelse- arvode kr.	Arvode efter					Ersättning för bostad och bränsle		Summa avlöning	
		3 år kr.	6 år kr.	9 år kr.	12 år kr.	15 år kr.	lägst kr.	högst kr.	lägst kr.	högst kr.
Tjänstemän av högste grad:										
Byråchef ¹⁾	6,600	6,900	7,200	7,500			2,400		9,000	9,900
Förste byrådirektör ¹⁾										
Byrådirektör ¹⁾	5,400	5,700	6,000	6,300			2,160	2,400	7,560	8,700
Ombudsman										
Överkontrollör										
Arkitekt										
Överinspektör ¹⁾										
Sekreterare ¹⁾										
Kamrer och föreståndare för kammarkontoret										
Förste aktuarie och före- ståndare för statistiska kon- toret										
Milkontrollör och förestån- dare för milkontoret	4,800	5,100	5,400	5,700			1,920	2,280	6,720	7,980
Revisor och föreståndare för revisionskontoret										
Intendent o. föreståndare för biljett- och blankettkontoret										
Förste kontrollör										
Byråingenjör av 1:a klass ¹⁾										
Lantmätare ..										
Förrådskontrollör										
Kassör										
Registrator										
Notarie										
Aktuarie	3,900	4,200	4,500	4,800			1,560	1,600	5,460	6,400
Byråingenjör av 2:a klass Kontrollör										
Expeditionsföreståndare ²⁾	3,600	3,900	4,200	4,500			1,440	1,600	5,040	6,100
Förste bokhållare	3,000	3,300	3,600	3,900	4,200		1,200	1,600	4,200	5,800
Underingenjör										
Manlig bokhållare	2,700	3,000	3,300	3,600	3,900		1,080	1,560	3,780	5,460
» ritare	2,100	2,400	2,700	3,000	3,300	3,600	840	1,200	2,940	4,800
» kontorsskrivare ..										
Kvinnlig bokhållare	1,950	2,250	2,550				750		2,700	3,300
» ritare	1,500	1,650	1,950	2,250			600	650	2,100	2,900
» kontorsskrivare ..										
Tjänstemän av lägre grad:										
Manligt kontorsbiträde ³⁾	1,350	1,425	1,500	1,650	1,950		540	780	1,890	2,730
Vaktmästare ⁴⁾	1,275	1,350	1,425	1,500	1,650				1,275	1,650
Kvinnligt kontorsbiträde	1,275	1,350	1,425	1,500	1,650		500		1,775	2,150

¹⁾ Tjänsteman av denna kategori kan i stället för ersättning för bostad och bränsle erhålla bostad in natura om 6 rum och kök. ²⁾ Denne tjänsteman kan i stället för ersättning för bostad och bränsle erhålla bostad in natura om 4 rum och kök. ³⁾ Kontorsbiträde, som tjänstgör såsom förman å biljettryckeriet, kan erhålla ett tilläggsarvode av högst 180 kronor om året. ⁴⁾ Vaktmästare erhåller bostad in natura. Förste vaktmästare erhåller ett tilläggsarvode av 200 kronor om året.

Ann. Tilläggsarvode anses såsom extra inkomst och må förty icke ens till någon del uppbäras av tjänsteman; då han ej tjänstgör.

2:o) Tjänstemän vid distrikten och huvudverkstäderna åtnjuta arvode enligt följande stat:

	Begy- nelse- arvode kr.	A r v o d e e f t e r				
		3 år kr.	6 år kr.	9 år kr.	12 år kr	15 år kr.
<i>Tjänstemän av högre grad:</i>						
Distriktschef	9,000					
Bandirektör	6,600	6,900	7,200	7,500		
Maskindirektör						
Trafikdirektör						
Distriktssekreterare						
Förrådsintendent	5,400	5,700	6,000	6,300		
Baningenjör av 1:a klass						
Maskiningenjör av 1:a klass						
Trafikinspektör av 1:a klass						
Överinspektör	5,100	5,400	5,700	6,000		
Baningenjör av 2:a klass	4,800	5,100	5,400	5,700		
Telegrafingenjör						
Signalingenjör						
Maskiningenjör av 2:a klass						
Trafikinspektör av 2:a klass						
Distriktskamrer	4,500	4,800	5,100	5,400		
Verkstads-kamrer						
Förrådsförvaltare						
Stationsinspektör å 1:a klassens station	4,200	4,500	4,800	5,100		
» » 2:a » »						
Distriktskassör	3,900	4,200	4,500	4,800		
Baninspektör						
Ma-kininspektör						
Elektroingenjör	3,600	3,900	4,200	4,500		
Byrå-sistent						
Stationsinspektör å 3:e klassens station						
Underinspektör	3,300	3,600	3,900	4,200		
Expeditionsföreståndare						
Station-inspektör å 4:e klassens station A	3,000	3,300	3,600	3,900	4,200	
Underingenjör						
Förste bokhållare						
Förste telegrafist	3,000	3,300	3,600			
Station-inspektör å 4:e klassens station B						
Bokhållare	2,700	3,000	3,300	3,600	3,900	
För-te stationsskrivare						
Telegrafist	2,400	2,700	3,000	3,300	3,600	
Mänlig ritare						
» kontorsskrivare	2,100	2,400	2,700	3,000	3,300	3,600
Stationsskrivare						
Kvinnlig ritare	1,500	1,650	1,950	2,250		
» kontorsskrivare						

	Begy- nelse- arvode kr.	A r v o d e e f t e r				
		3 år kr.	6 år kr.	9 år kr.	12 år kr.	15 år kr.
<i>Tjänstemän av lägre grad:</i>						
Lokomotivmästare	2,400	2,700	3,000	3,300	3,600	
Vagnmästare	2,100	2,400	2,700	3,000	3,300	
Ledningsmästare	2,100	2,400	2,700	3,000		
Verkstadsmästare	1,950	2,250	2,550			
Stationsmästare å 5:e klassens station ..						
Överbanmästare	1,650	1,950	2,250	2,550		
Lokomotivförare						
Maskinist						
Banmästare av 1:a klass						
Trädgårdsmästare						
Förrådsmästare						
Stationsmästare å 6:e klassens station...	1,650	1,950	2,250			
Bangårdsmästare						
Tågmästare						
Verkstadsförman						
Ledningsförman						
Förste kontorsbiträde						
Banmästare av 2:a klass						
Reparatör	1,425	1,500	1,650	1,950		
Vagnförman						
Stallförman						
Stationsmästare å 7:e klassens station...	1,350	1,425	1,500	1,650	1,950	
Konduktör						
Manligt kontorsbiträde						
Stationsförman						
Portvakt å 1:a klassens station eller vid verkstad						
Banvaktsförman						
Trädgårdsförman						
Lokomotiveldare	1,350	1,425	1,500	1,650	1,800	
Vagnskötare						
Förrådsförman						
Maskin- och pannskötare						
Underreparatör						
Kvinnligt kontorsbiträde						
Vaktmästare						
Banvakt	1,275	1,350	1,425	1,500	1,650	
Vagn- och stallkarlar						
Förrådvakt						
Ledningsvakt						
Stationskarl						

Anm. 1. Tjänsteman, som tillika är tågdiregent, kan erhålla ett tilläggsarvode efter högst 300 kronor om året.

Anm. 2. Tilläggsarvode anses såsom extra inkomst och må förty icke ens till någon del uppbäras av tjänsteman, då han ej tjänstgör.

3:o) Då Kungl. Maj:t finner sådant lämpligt, må kontorsskrivare avlönas efter beting på det sätt, att han erhåller betalning, i den mån han verkställer arbete, varå styrelsen utsatt visst pris. Så avlönad kontorsskrivare skall för utförandet av sådana arbeten, vilka icke lämp- ligen kunna på nämnda sätt gottgöras, erhålla betalning för timme enligt pris, som styrelsen fastställer.

Undantagsvis må i de fall, då järnvägsstyrelsen anser sådant lämpligt för tillgodoseende av statens järnvägars intressen, beträffande tjänstemän av lägre grad avlöningen för visst arbete kunna bestämmas efter ackord eller beting.

§ 3.

Antalet av nedanstående befattningar utgör

i styrelsen:

byråchefer	11
förste byrådirektörer	2
byrådirektörer	5
ombudsmän	2
överkontrollör	1
arkitekt	1
överinspektörer	3
sekreterare	12
kamrer och föreståndare för kammarkontoret	1
förste aktuarie och föreståndare för statistiska kontoret ..	1
milkontrollör och föreståndare för milkontoret	1
revisor och föreståndare för revisionskontoret	1
intendent och föreståndare för biljett- och blankettkontoret	1
förste kontrollörer	3
byråingenjörer av 1:a klass	14
lantmätare	1
förrådskontrollör	1
kassör	1
registrator	1
notarier	12
aktuarier	2
byråingenjörer av 2:a klass	13
kontrollörer	7
expeditionsföreståndare	1

vid distrikten och huvudverkstäderna:

distriktschefer	5
bandirektörer	5
maskindirektörer	6
trafikdirektörer	5
distriktssekreterare	5
förrådsintendenter	5
baningenjörer av 1:a klass	13
maskiningenjörer av 1:a klass	15
trafikinspektörer av 1:a klass	10
överinspektörer	3
baningenjörer av 2:a klass	20 ¹⁾
telegrafingenjörer	5
signalingenjörer	5
maskiningenjörer av 2:a klass	9
trafikinspektörer av 2:a klass	14
distriktskamrer	5
verkstadskamrer	1
förrådsförvaltare	1
stationsinspektörer å 1:a klassens stationer	13
stationsinspektörer å 2:a klassens stationer	33
distriktskassörer	5
baninspektörer	5
maskininspektörer	20
elektroingenjör	1
byråassistenter	19
stationsinspektörer å 3:e klassens stationer	43
underinspektörer	8
expeditionsföreståndare	20.

Antalet övriga i § 2 omförmälda befattningar bestämmes för varje år av Kungl. Maj:t.

§ 4.

1:o) Tjänsteman, för vilken arvode i § 2 finnes bestämt till ett lägsta och därefter följande högre belopp, erhåller arvodesförhöjning efter att hava innehåft ett och samma arvode i tre år; och äger sådan förhöjning rum intill dess det för befattningen stadgade högsta arvodet uppnåtts.

¹⁾ Minskas till 15 i män av ledigblivande av befattningar utav ifrågakvarande slag,

2:o) Förhöjt arvode tillträdes vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänsteåldern blivit uppnådd.

I övrigt gäller såsom allmänna villkor för erhållande av arvodesförhöjning:

att tjänsteman under mera än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna arvodesförhöjning, med gott vitsord bestritt sin egen eller på grund av förordnande annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester eller tjänstledighet utan arvodesavdrag eller fullgjort värnplikt, samt

att tjänsteman icke redan uppnått den levnadsålder, vid vilken han enligt gällande bestämmelser är förpliktad att från tjänsten avgå.

3:o) En var tjänsteman, som befordras eller i annan ordning förflyttas från en befattning till annan, erhåller i den nya befattningen såsom begynnelsearvode minst det arvode, han vid förflyttningen innehade i den förra befattningen.

Förekommer ej sådant arvode, men väl högre arvode i den nya befattningen, tilldelas den förflyttade det närmast högre arvode, som förekommer för den nya befattningen.

Den, som efter egen ansökning eller därom uttryckt önskan förflyttas till befattning med lägre arvode, må dock icke bekomma mer än det högsta för sistnämnda befattning förekommande arvode.

Tjänsteman, som befordras eller i annan ordning förflyttas från en befattning till en annan, äger att i fråga om begynnelsearvode och arvodesförhöjning i den nya befattningen tillgodoräkna sig hela den tid, han åtnjutit det vid förflyttningen innehavda arvodet, oavsett i vilken befattning han innehafvt detsamma.

Tjänsteman av lägre grad, som befordras till befattning såsom tjänsteman av högre grad, må, i den mån sådant erfordras till förekommande av löneminskning i den nya befattningen, kunna av järnvägsstyrelsen tilldelas ett personligt lönetillägg, motsvarande den minskning, han i annat fall skulle hava fått vidkännas; med rätt för tjänstemannen att uppbära ifrågavarande lönetillägg intill dess arvodesförhöjning första gången erhålles i den nya befattningen.

4:o) Undantagsvis må, när statens järnvägars intressen så oundgängligen fordra, Kungl. Maj:t kunna, för förvärvande eller bibehållande i tjänst av särskilt kvalificerad person, tilldela befattningshavare ett högre arvode i vederbörande tjänst än det, vartill han enligt förut

angivna grunder eljest skulle varit berättigad, dock icke i något fall högre än det för befattningen bestämda slutarvode.

I fråga om befattning med lägsta arvode av 3,000 kronor eller därunder må dock järnvägsstyrelsen, där särskilda omständigheter föreligga och den av Kungl. Maj:t för året fastställda arvodesstaten sådant medgiver, i begynnelsearvode tilldela ny innehavare av dylik befattning ett för befattningen ifrågakommande högre arvode.

§ 5.

1:o) Fullt arvode må under loppet av samma kalenderår till en var tjänsteman, som åtnjuter semester eller tjänstledighet för enskilda angelägenheter, utgå till innehavare av befattning inom styrelsen med lägsta arvode av 4,800 kronor eller däröver under fyrtiofem dagar, till övriga tjänstemän av *högre grad* under trettio dagar samt till tjänstemän av *lägre grad* under femton dagar; skolande likväl vid bestämmandet av denna tid icke medräknas den tid, tjänsteman efter styrelsens medgivande använt för att utom sin tjänstgöringsort på egen bekostnad göra iakttagelser i sitt yrke, eller den tid, som åtgått för fullgörande av de skyldigheter, vilka ålegat honom såsom fullmäktig eller revisor vid statens järnvägstrafiks pensionsinrättning, eller de sön- och helgdagar, han enligt gällande bestämmelser varit befriad från tjänstgöring för åtnjutande av sabbatsvila.

Åtnjuter tjänsteman ledighet för sjukdom eller svag hälsas vårdande, må fullt arvode till honom utgå för en tid av högst fyrtiofem dagar under ett och samma kalenderår.

Om han åtnjuter såväl semester eller ledighet för enskilda angelägenheter som ledighet för sjukdom eller svag hälsas vårdande, må dock sammanlagda antalet dagar, för vilka tjänsteman under nämnda förhållanden äger uppbära fullt arvode, icke överstiga fyrtiofem dagar.

2:o) Under semester utöver den i nästföregående moment för vederbörliga fall stadgade tid för fullt arvodes åtnjutande eller där annan tjänstledighet utöver samma tid prövas på grund av föreliggande omständigheter böra beviljas tjänsteman, må för sålunda överskjutande tid tjänstgöringspenningar icke uppbäras.

3:o) Hindras tjänsteman av sjukdom att förrätta sin tjänst utöver den tid, fullt arvode enligt vad ovan sagts till honom utgår, äger han uppbära hela lönen.

Åtnjuter tjänsteman semester eller tjänstledighet för enskilda angelägenheter, sammanlagt för år ej överstigande den tid, fullt arvode

vid dylik ledighet till honom utgår, äger han jämväl, oavsett den ledighet han förut under året åtnjutit, uppbära hela lönen.

Åtnjuter tjänsteman däremot eljest utöver nyssnämnda tid semester eller tjänstledighet av annan anledning än sjukdom, eller avstänges han i behörig ordning från tjänstgöring, eller är han eljest lagligen förhindrad att sköta sin befattning, kan han förpliktas att under ledigheten utöver sina tjänstgöringspenningar avstå så mycket av lönen, som för tjänstens förrättande erfordras eller eljest prövas skäligt.

4:o) Är tjänsteman sjuk i följd av kroppsskada, ådragen i tjänsteutövning, må, såsom undantag från vad ovan är stadgat, arvode till honom utgå under högst sex månader oavkortat samt efter denna tid med belopp, som för tjänsteman av *högre grad* av Kungl. Maj:t och för tjänsteman av *lägre grad* av styrelsen bestämmes.

5:o) Har generaldirektör, överdirektör eller överingenjör beviljats ledighet och vikarie för honom förordnats, må på Kungl. Maj:ts prövning bero, huru stor del av arvodet skall till vikarien avstås.

§ 6.

1:o) Den, som på förordnande förvaltar ledig befattning, åtnjuter under tiden de med densamma förenade avlöningsförmåner.

2:o) I övrigt utgår, där ej i förekommande fall högre ersättning efter vad i nästföregående paragraf mom. 3 stadgas eller resekostnads- och traktamentsersättning anses böra ifrågakomma, ersättning för uppehållande av högre befattning vid styrelsen sålunda, att den vikarierande äger, mot avstående av egna tjänstgöringspenningar, uppbära ersättning för mistade tjänstgöringspenningar och därutöver vad som motsvarar skillnaden mellan tjänstgöringspenningarna i lägsta lönegraden för, å ena sidan, den högre befattning, som uppehålls, och, å andra sidan, den vikarierandes egen befattning. Dylik vikariatsersättning utgår dock icke, då uppehållet av högre befattning är beroende därav, att ordinarie tjänsteman företagit av sin berörda befattning föranledd tjänsteresa som varat endast några få dagar.

Ersättning till den, som på förordnande uppehåller generaldirektörs-, överdirektörs- eller överingenjörsbefattning, bestämmes för varje gång av Kungl. Maj:t.

Angående ersättning för uppehållande av högre befattning vid distrikten äger järnvägsstyrelsen utfärda närmare bestämmelser.

§ 7.

För åtnjutande av de med befattning förenade avlöningsförmåner gälla följande allmänna bestämmelser:

1:o) Tjänsteman skall vara underkastad icke allenast de i gällande instruktion givna bestämmelser utan ock den utvidgade eller förändrade tjänstgöring eller den förflyttning till annan tjänstgöringsort eller annan befattning vid statens järnvägar, som kan varda honom i behörig ordning ålagd, dock utan minskning i det honom vid förflyttningen enligt stat tillkommande arvode.

Likaledes skall tjänsteman vara skyldig underkasta sig dels, efter vederbörande överordnade myndighets bestämmande, uppbörande av eller minskning i extra inkomster, som kunna åtfölja befattning eller utgå för bestyr i sammanhang därmed, dels ock de förändrade bestämmelser i fråga om pension, som kunna varda stadgade.

Den, som i följd av befattnings indragning eller förändring förflyttas till annan befattning med ringare avlöningsförmåner, är berättigad erhålla, förutom vid förflyttningen innehavande arvode, jämväl bostadsförmån eller ersättning för bostad och bränsle enligt de för den förut innehavda befattningen gällande grunder, ävensom från den tid, han i sin förra befattning skulle hava kommit i åtnjutande av förhöjning i arvode, dylik arvodesförhöjning. Enahanda förmåner må ock, i den mån järnvägsstyrelsen så prövar skäligt, tillerkännas den, som förflyttas till annan befattning på grund av avtagande själs- eller kroppskrafter, minskad syn- eller hörsselförmåga eller ock annan dylik oförvållad anledning.

2:o) Med befattning vid statens järnvägar må icke förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat.

Ej heller må med befattning vid statens järnvägar förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är med Kungl. Maj:ts oktroj försett eller blivit såsom aktiebolag registrerat, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag som helst, så framt ej, vad angår verkets chef, överdirektör, överingenjör, distriktschef, byråchef, förste byrådirektör, byrådirektör eller överkontrollör, Kungl. Maj:ts och, vad angår innehavare av annan befattning, järnvägsstyrelsen uppå därom gjord framställning och efter prövning, att ifrågavarande uppdrag eller tjänstebefattning ej må anses hinderlig för fullgörande av tjänstgöringen vid statens järnvägar, finner uppdraget eller befattningen kunna få tillsvidare mottagas och bibehållas.

Över alla av styrelsen i ovannämnda hänseenden meddelade beslut skall förteckning föras hos styrelsen.

Gift kvinna må till ordinarie befattning befordras allenast efter av Kungl. Maj:t på framställning i varje särskilt fall lämnat medgivande. Där kvinnlig innehavare av ordinarie befattning ingår äktenskap, skall hon icke vara skyldig att av sådan anledning avgå från befattningen, därest icke järnvägsstyrelsen med hänsyn till befattningens behöriga upprätthållande finner det nödigt.

3:o) Avlöning må ej utgå till tjänsteman för tid, varunder han avhållit sig från tjänstgöring utan att hava i vederbörlig ordning erhållit tjänstledighet eller kunnat styrka giltigt förfall.

Därest tjänsteman varder avstängd från tjänstgöring eller tagen i häkte, skall den del av hans avlöning, som icke av styrelsen prövas böra användas till befattningens uppehållande, under tiden innehållas, såvida ej styrelsen finner skäligen låta honom uppbära något därav.

§ 8.

Vid avgång från statens järnvägars tjänst till följd av avskedstagande, entledigande eller dödsfall utgår till generaldirektör, överdirektör och överingenjör arvudet samt till annan tjänsteman lönen till månadens slut. Tjänstgöringspenningar utgå endast till och med den dag, avgången sker.

Avlider tjänsteman i följd av olyckshändelse under tjänsteutövning, må ett belopp, motsvarande en månads avlöning, såsom begravningshjälp tilldelas stjärnhuset.

§ 9.

1:o) Förmänen av fri bostad uti järnvägens egna eller förhyrda lägenheter må, där styrelsen finner sådant vara för järnvägstrafiken behöfligt, tillkomma *dels* byråchef, förste byrådirektör, expeditjonsföreståndare, förste vaktmästare och vaktmästare i styrelsen, *dels* följande tjänstemän av *högre grad* vid distrikten och huvudverkstäderna, nämligen: distriktschef, ban-, maskin- och trafikdirektör, förrådsintendent, ban-, maskin-, telegraf- och signalingenjör, trafikinspektör, överinspektör, baninspektör, maskininspektör, elektricitetsingenjör, byråassistent, stationsinspektör, underinspektör, expeditjonsföreståndare för biljettexpedition, förste stationsskrivare å station av 2:a eller 3:e klass ävensom dylik tjänsteman

å station av högre klass, som tjänstgör antingen å stationsinspektors expedition och regelbundet användes i yttre tjänstgöring eller å biljett-expedition, dels samtliga tjänstemän av *lägre grad* vid distrikten eller huvudverkstäderna med undantag av lokomotivförare, tågmästare, ogift förste kontorsbiträde och ogift manligt kontorsbiträde samt sådant gift förste kontorsbiträde och gift manligt kontorsbiträde, som icke regelbundet användes i yttre tjänstgöring, konduktör, eldare, vagnskötare och kvinnligt kontorsbiträde.

Där lokala förhållanden göra sådant nödigt eller lämpligt, må fri bostad i järnvägens egna eller förhyrda hus tillkomma jämväl här ovan ej nämnda tjänstemän vid distrikten ävensom de tjänstemän, i fråga om vilka, på sätt ovan angivits, undantag stadgats beträffande förmånen att erhålla inkvartering in natura.

2:o) Med fri bostad är förenad förmånen av fritt bränsle enligt stat, som av styrelsen fastställles.

3:o) Tjänstemän vid distrikten, vilka ej åtnjuta fri bostad, äga uppbära ersättning för bostad och bränsle med 20, 25, 30, 35 eller 40 procent av arvudet allt efter den ort, där vederbörande är placerad, i enlighet med de grunder, som av Kungl. Maj:t bestämmas; dock med iakttagande därav, att beloppet av nämnda ersättning ej må överstiga:

a) å station, där ersättningen utgår med 40 procent:

för tjänsteman, som kan erhålla 6 rum och kök eller därutöver	kronor	2,400
» » » » » 5 » » »	»	2,000
» » » » » 4 » » »	»	1,600
» » » » » 3 » » »	»	1,200
» » » » » 2 » » »	»	900,

skolande dock högsta ersättningen utgöra: för distriktsskassör och stationsinspektör å station av lägre klass än 2:a: 1,600 kronor; för kvinnlig kontorskrivare och kvinnlig ritare 650 kronor samt för kvinnligt kontorsbiträde 500 kronor;

b) å övriga stationer:

för tjänsteman, som kan erhålla 6 rum och kök eller därutöver	kronor	2,000
» » » » » 5 » » »	»	1,700
» » » » » 4 » » »	»	1,400
» » » » » 3 » » »	»	1,000
» » » » » 2 » » »	»	750,

skolande dock högsta ersättningen utgöra: för distriktsskassör och stationsinspektör å station av lägre klass än 2:a: 1,400 kronor; för kvinnlig

kontorsskrivare och kvinnlig ritare 600 kronor samt för kvinnligt kontorsbiträde 450 kronor.

4:o) Ersättning för bostad och bränsle anses tillhöra lönen.

§ 10.

1:o) *Felräkningspenningar* tillkomma

a) *kassör i styrelsen* samt *distriktskassör* med 300 kronor om året;

b) *annan personal*, som i regelbunden tjänstfördelning handhar uppörd från allmänheten, med högst 0.1 procent av samtliga redovisade trafik- och telegraminkomster jämte efterkravsbelopp till fördelning mellan nämnda personal på avsändnings- och emottagningsstationerna, med iakttagande att beloppet, för tjänsteman och år räknat, ej må överstiga:

å biljettexpeditionerna vid Stockholms centralstation, Göteborgs och Malmö huvudstationer ävensom å statens järnvägars resebyrå i Stockholm kronor 240,
samt å övriga expeditioner och stationer » 180;

ägande Kungl. Maj:t i övrigt meddela närmare bestämmelser rörande sättet för fördelning av felräkningspenningar m. m.;

c) *tjänsteman, vilken verkställer utbetalning av avlöning*, uppgående till minst 100,000 kronor för år, med 25 öre för varje fulla tusental kronor av samma avlöning, under förutsättning att särskilt arvode enligt 2:o) här nedan icke utgår till vederbörande.

2:o) *Extra arvode* av högst 300 kronor om året för varje bansektion tillkommer tjänsteman vid distrikten, som handhaver *underkassörsgöromål* vid banavdelningen.

3:o) *Anmärkningsprovision* tillkommer *tjänsteman vid revisions- och kontrollkontoren* enligt de närmare grunder, Kungl. Maj:t bestämmer, med högst 15 procent å varje belopp, som på grund av anmärkning, gjord av sådan tjänsteman, antingen, såsom ej behörigen uppuret, till statens järnvägar inflyter eller, såsom för högt debiterat, till vederbörande återgäldas.

4:o) *Milpenningar* tillkomma *tågpersonalen* enligt de grunder, Kungl. Maj:t fastställer.

5:o) *Premier* må enligt särskilda av Kungl. Maj:t fastställda bestämmelser kunna tilldelas tjänstemän av *lägre grad*, till följd av vilkas hushållning med materialier avsevärda besparingar i utgifterna för trafiken åstadkommits.

6:o) Om extra inkomst enligt denna paragraf gäller vad i § 2 för där omnämnt tilläggsarvode är stadgat.

7:o) Tjänsteman, som utan egen ansökning eller därom uttryckt önskan förflyttas från en tjänstgöringsort till en annan, må, där så finnes skäligt, av järnvägsstyrelsen eller efter styrelsens bestämmande av underlydande myndighet tilldelas ersättning, ej mindre för den merutgift, som på grund av förflyttningen uppstått därigenom, att han nödgats vidkännas kostnad för bostad å såväl den gamla som den nya tjänstgöringsorten, än även för kostnader i och för in- och upppackning samt transport till och från järnvägsvagn av tjänstemannens flyttsaker.

§ 11.

Tjänsteman av *lägre grad*, med undantag av kvinnligt kontorsbiträde, erhåller antingen uniformspersedlar in natura eller ock beklädnadsersättning till visst årligt belopp jämte i vissa fall överdragskläder in natura, allt enligt reglemente, som av styrelsen fastställles.

§ 12.

Dyrortstillägg utgår med 100 kronor om året till tjänstemän av *lägre grad*, vilkas arvode icke överstiger 1,950 kronor och som äro placerade i städer med minst 15,000 invånare samt, vad Stockholms-trakten angår, å stationer och bansträckor utom Stockholm till och med Älvsjö, Järva och Värtan.

Kallortstillägg utgår:

för samtliga tjänstemän å bandelarna från Bräcke till och med Jörn, jämte bilinjerna Långsele—Sollefteå, Mellansel—Örnsköldsvik, Vännäs—Umeå och Bastuträsk—Skellefteå—Kallholmen, från Järpen till och med Duved samt från Lit till och med Volgsjön med bilinjerna Jämtlands Sikås—Hammerdal och Ulriksfors—Strömsund med fem kronor i månaden;

för samtliga tjänstemän å bandelarna från Duved till Riksgränsen bortom Storlien, från Jörn till och med Haparanda jämte bilinjen Älvsby—Piteå, från Luleå till och med Polcirkeln samt från Karungi till och med Övertorneå med tio kronor i månaden;

för samtliga tjänstemän å bandelen från Polcirkeln till och med Gällivare jämte bilinjerna Gällivare—Malmberget, Gällivare—Koskullskulle och Gällivare—Porjus med tjugufem kronor i månaden;

för samtliga tjänstemän å bandelen från Gällivare till och med Riksgränsen, med undantag av tjänstemän tillhörande banavdelningen och maskinavdelningens ledningspersonal å banlinjen Abisko—Riksgränsen, med fyrtio kronor i månaden;

samt för nyssnämnda tjänstemän vid banavdelningen och maskinavdelningens ledningspersonal med femtio kronor i månaden.

Dyrortstillägg och kallortstillägg skola anses tillhöra lönen.

§ 13.

Kostnadsfri läkarvård jämte medikamenter lämnas enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t meddelar, åt den vid distrikten anställda personalen ävensom åt där anställda tjänstemäns av *lägre grad* hos dem boende hustrur och oförsörjda barn.

§ 14.

Tjänstemän å ångfärja.

1:o) Tjänstemän å statens järnvägar tillhörig ångfärja åtnjuter arvode enligt följande stat:

	Begy- nelse- arvode kr.	A r v o d e e f t e r			
		3 år kr.	6 år kr.	9 år kr.	12 år kr.
<i>Tjänstemän av högre grad:</i>					
Befälhavare ¹⁾	4,800	5,100	5,400	5,700	
Förste styrman och reservbefälhavare ²⁾	3,000	3,300	3,600	3,900	
Övermaskinist ³⁾					
Andre styrman ²⁾	2,400	2,700	3,000	3,300	
Andre maskinist ⁴⁾					
<i>Tjänstemän av lägre grad:</i>					
Tredje styrman.....	1,650	1,950	2,250		
Tredje maskinist.....					
Maskinskötare.....	1,350	1,500	1,650	1,800	
Förhandseldare.....	1,275	1,350	1,500	1,650	
Rorgångare.....					
Timmerman.....	1,200	1,275	1,350	1,425	1,500
Eldare.....					
Matros.....	1,125	1,200	1,275	1,350	1,425

¹⁾ Befälhavare åtnjuter för varje enkel resa, han tjänstgör, å routen Trällebörg—Sassnitz 3 kronor 50 öre och å annan route 1 krona såsom tilläggsarvode.

²⁾ Förste och andre styrman åtnjuta för varje enkel resa, de tjänstgöra såsom befälhavare, å routen Trällebörg—Sassnitz 3 kronor 50 öre och å annan route 1 krona såsom tilläggsarvode.

³⁾ Övermaskinist åtnjuter för varje enkel resa, han tjänstgör, å routen Trällebörg—Sassnitz 1 krona 75 öre och å annan route 50 öre såsom tilläggsarvode.

⁴⁾ Maskinist åtnjuter för varje enkel resa, han tjänstgör såsom övermaskinist, å routen Trällebörg—Sassnitz 1 krona 75 öre och å annan route 50 öre såsom tilläggsarvode.

2:o) Tjänsteman å ångfärja äger uppbära ersättning för bostad och bränsle jämlikt bestämmelserna i § 9 mom. 3 i detta avlöningsreglemente.

3:o) Ifrågavarande personal åtnjuter fri kost ombord enligt de närmare grunder, styrelsen bestämmer.

4:o) Tjänsteman å ångfärja av *lägre grad* erhåller beklädnadsersättning till visst årligt belopp jämte i vissa fall överdragskläder in natura, allt enligt reglemente, som av styrelsen fastställs.

5:o) Å ifrågavarande personal tillämpas i övrigt bestämmelserna för annan distriktspersonal i detta avlöningsreglemente; dock att dyrtstillägg icke utgår till tjänsteman å ångfärja.

§ 15.

Vad i detta reglemente är sagt om tjänstemän vid distrikten gäller jämväl tjänstemän vid huvudverkstäderna.

Detta avlöningsreglemente träder i kraft den 1 januari 1919, vid vilken tid avlöningsreglementet för tjänstemän vid statens järnvägar den 30 juni 1916 med däri sedermera vidtagna ändringar upphör att vara gällande.